12- بَابٌ فِي الحَثِّ عَلَى الازْدِيَادِ مِنَ الخَيْرِ فِي أَوَاخِرِ العُمْرِ

12- боб

Умр охирида яхшиликларни кўпайтиришга тарғиб баёни

قَالَ اللهُ تَعَالَى: **{أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُم النَّذِيرُ}.**

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَالْمُحَقِّقُونَ مَعْنَاهُ: أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ سِتِّينَ سَنَةً؟! وَيُؤَيِّدُهُ الحَدِيثُ الَّذِي سَنَذْكُرُهُ إنْ شَاءَ اللهُ تَعَالَى، وَقِيلَ مَعْنَاهُ: ثَمَانِي عَشْرَةَ سَنَةً. وَقِيلَ: أَرْبَعِينَ سَنَةً. قَالَهُ الحَسَنُ وَالْكَلْبِيُّ وَمَسْرُوقٌ، وَنُقِلَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَيْضاً، وَنَقَلُوا أَنَّ أَهْلَ الْمَدِينَةِ كَانُوا إِذَا بَلَغَ أَحَدُهُمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً تَفَرَّغَ لِلْعِبَادَةِ، وَقِيلَ: هُوَ البُلُوغُ.

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: {وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ}. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَالجُمْهُورُ: هُوَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ، وَقِيلَ: الشَّيْبُ. قَالَهُ عِكْرِمَةُ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُهُمَا، وَاللهُ أَعْلَمُ.

Аллоҳ таоло: «**Ахир Биз сизларга эслатма оладиган киши эслатма олгудек узун умр бермаганмидик?! Сизларга огоҳлантиргувчи (пайғамбар) ҳам келган эди-ку!**» (Фотир сураси, 37-оят) деб айтган.

Ибн Аббос ва муҳаққиқ олимлар «... узун умр бермаганмидик»нинг маъноси «олтмиш йил умр бермаганмидик»дир, дейишди. Қуйидаги зикр қиладиган ҳадисимиз бу маънони қувватлаб келади.

Баъзилар буни ўн саккиз йил, дейишди.

Яна бошқалар қирқ йил, дейишди.

Ҳасан, Калбий ва Масруқлар айтишди. Ибн Аббос розияллоҳу анҳудан ҳам ыуйидаги нақл қилишди: «Мадина аҳлидан бирортасининг ёши қирққа етса,

ўзини ибодат қилиш учун бағишлар эди».

Баъзилар уни балоғат ёши, дейишди.

Ибн Аббос ва жумҳур уламолар «**Сизларга огоҳлантиргувчи ҳам келган эди-ку!**» оятидан мақсад Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдирлар, дейишди.

Яна, соч-соқолнинг оқаришидир, ҳам дейишди.

Икрима, Ибн Уйайна ва икковларидан бошқалар ҳам шуни айтишди.

Валлоҳу аълам!

[illegible]:

117 - [illegible] :[illegible]» :[illegible] «[illegible] 6419] .[illegible]].

[illegible] :[illegible] :[illegible] :[illegible].

1. 117. Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аллоҳ бир кишининг ажалини олтмиш ёшга етгунича кечиктирган бўлса, унга узр қолдирмабди», дедилар».

Имом Бухорий ривояти.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI